Оцінка нерівномірності розвитку в системі регіональних ринків праці україни на основі панельних даних[1]

О. В. НІКІФОРОВА
Харківський національний економічний університет
61001, м. Харків, пр. Леніна, 9а
olga1711nik@rambler.ru

Вдосконалення управління системою регіональних ринків праці (далі РРП) вимагає вирішення задачі оцінки нерівномірності регіонального розвитку і виявлення причин такої нерівномірності.

Відмінності між регіональними ринками праці можуть бути двох типів: відмінності в досягнутому рівні розвитку РРП і відмінності в унікальності самих процесів функціонування і розвитку ринків. Якщо відмінності першого типу досить легко можуть бути оцінені при просторовому порівнянні РРП, то відмінності другого типу насилу піддаються безпосередній оцінці.

Підхід до їх оцінки, що пропонується, припускає наявність у кожного РРП специфічних властивостей, не властивих іншим РРП країни, але таких, що відображають ступінь реагування ринку на зміну економічних чинників формування його кон'юнктури.

Для дослідження кон'юнктури РРП була сформована наступна модель:

$$\log Z = a_1 + a_2 \log Y + a_3 \log K + a_4 \log NTP + a_5 EA, \qquad (1)$$

де Y – ВРП; K – оцінка залученого капіталу; NTP – оцінка рівня наукоємності економіки регіону; EA – чисельність економічно активного населення регіону; Z – індикатор кон'юнктури РРП (зокрема, це можуть бути показники безробіття і незадоволенного попиту на робочу силу).

Для оцінки специфічних властивостей окремого РРП в модель (1) був введений додатковий множник A_i, що відображає індивідуальність реакцій і-того РРП на зміни чинників

$$Z = \mathrm{A}_i \cdot F(Y, K, NTP, EA) \rightarrow$$

$$\log Z = a_{1i} + a_2 \log Y + a_3 \log K + a_4 \log NTP + a_5 EA,$$

где $a_{1i} = \log \mathrm{A}_i$, $i = \overline{1,n}$, n – кількість РРП, що беруть участь в дослідженні. Така модифікація моделі приводить до неможливості отримання оцінок її параметрів в рамках звичайної регресії. Проте, оскільки специфічні властивості РРП незмінні протягом деякого періоду часу, з'являється можливість їх оцінити у формі фіксованих ефектів моделі регресії на панельних даних.

Даний підхід був апробований на даних о стані 25 областей України та міст Києва і Севастополя за сім років. Як індикатори кон'юнктури РРП було розглянуто показники незадоволеного попиту на робочу силу і безробіття населення регіону. Центровані значення отриманих фіксованих ефектів для таких моделей представлені на рисунку.

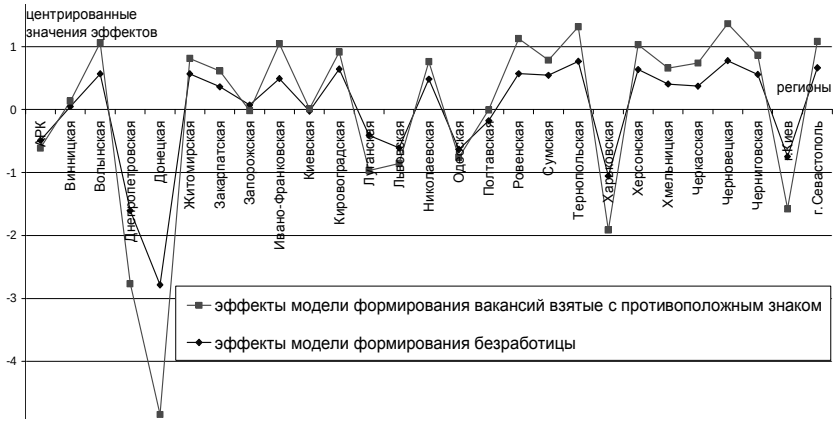

Центровані оцінки нерівномірности терріторіального розвитку РРП

Як видно з рисунку, оцінки ефектів по двох моделях практично ідентичні (з точністю до знаку). Це дозволяє підтвердити працездатність запропонованого підходу.

Запропонований підхід до оцінки нерівномірності розвитку РРП дозволить підвищити якість ухвалюваних рішень як по управлінню окремим РРП, так і по проблемах міжрегіонального вирівнювання, за рахунок появи можливості врахування в процесі управління різного ступеня реагування ринків на зовнішні дії.